

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Leto XXX.

Celovec, 14. prosinca 1911.

Št. 2.

Naše zadružništvo.

Ob koncu leta dela vsak dober gospodar račun, kako je v pretečenem letu obratoval, če in kje je imel pri gospodarstvu dobička, in dela potem sklepe, kaj in kje je morebiti pomanjkljivo ter česa bode potreba zboljšati, oziroma kje bode v bodoče potreba zastaviti vod, da se gospodarstvo v obče zboljša ter da bode trud prinašal več uspeha.

Enako, kakor posameznik polaga letni obračun sam sebi prostovoljno, so zadruga, posojilnice itd. po zakonu primorane, položiti ob sklepu vsakega leta in do določenega obroka svoj računski zaključek in bilanco za pretečeno upravno dobo. V obliki in načinu, kako se to vrši, so naše zadruga po veliki večini že do dobrega poučene, one, katerim pa bi utegnili manjkati v tem pogledu še zadostnega znanja, bodo dobile potrebni pouk od „Zadružne zveze“ v Ljubljani, kjer so učlanjene, odnosno pri različnih činiteljih navedene zveze.

In ker smo ravno komaj dokončali poprejšnje leto in ker nas vsak napredek na kulturnem, političnem in gospodarskem polju ne le samo veselí, marveč je tudi naša dolžnost, da kot edini koroški list pazno zasledujemo zlasti gospodarske interese našega ljudstva, nad istimi čuvamo ter jih po možnosti ščitimo, smo pač tudi opravičeni, da se ozremo nekoliko nazaj, če in v katerem oziru je naše slovensko koroško zadružništvo, zlasti pa naše slovensko posojilništvo napredovalo?

Uspeh, do katerega pridemo pri tem razmotrivanju, je v vsakem oziru znaten, in lahko rečemo, da smemo biti z istim popolnoma zadovoljni.

Znano je, da je bilo pretečeno leto, pa tudi že poprejšnja leta v marsikaterem gospodarskem oziru, zlasti pa glede našega slovensko-koroškega gibanja precej burno in da smo bili izpostavljeni različnim izkušnjam, ki pa jih je naše zadružništvo vse možko prestalo v svoj prid in napredek in brez najmanjše škode ali izgube za svoje člane in vlagatelje. In četudi znamenja kažejo, da takih težavnih izkušenj še neče biti konec, zlasti ker se zaletavajo v naše zavode na-

sprotniki kar od dveh strani, je vendar več kot gotovo, da vsa obrekovanja in vse laži ter vse mogoče nasprotovanja ni in ne bode moglo omajati neomejenega zaupanja, ki ga goji naše dobro slovensko ljudstvo do svojih zavodov, in ne more izpodkopati trdnega temelja, na katerem stoji slovensko-koroško zadružništvo. Ravno v poslednjem času skušajo zavidljivi nasprotniki slovenskega zadružništva izkoristiti razne neprilike, ki so se zgodile izven naših vrst in po drugih kronovinah, za to, da bi kradli in izpodkopavali zaupanje našim posojilnicam, ker s tem lovijo kratkovidne ljudi, da se pustijo brez potrebe in le v svojo škodo begati. Ker smo dobro poučeni, smemo pač ponovnokrat svariti naše ljudi pred lažnjivci, zapeljivci in obrekovalci in prosimo, naj se nihče ne pusti s tem ali onim praznim govoričenjem zbegati. Preskrbljeno je za to, da bodo taki obrekovalci dobili pri sodišču zaslužen kazni, ker se nam je posrečilo poizvedeti konkretnih slučajev, da so se mogli izročiti krivci sodišču. Pri tej priliki pa, ko poudarjamo, da je denar pri naših slovenskih posojilnicah gotovo mnogo bolj varen kot kje drugod, opozarjamo naše ljudi, naj se v potrebi obračajo za pojasnila in nasvete na pododbor ljubljanske Zadružne zveze v Celovcu ali pa na Zadružno zvezo v Ljubljani in njene činitelje. Take osebe pa, ki lažejo, da naši zavodi niso popolnoma varni in govoričijo vse mogoče izmišljotine, naznanite s pričami vred vselej nemudoma pisarni g. dr. Janko Brejcu v Celovcu ali pa Zadružni zvezi, da se brez ozirov izročijo sodnji. V tem oziru mora biti naše prizanesljivosti in potrpežljivosti enkrat energično konec.

Zdelo se nam je potrebno, predstoječe besede zapisati ravno sedaj v času, ko tudi nam prihajajo vedno tozadevna povpraševanja, četudi je pravzaprav namen današnjega članka kratek pregled stanja slovenskega koroškega zadružništva ob koncu leta 1910. Naše zadružništvo je, kakor znano, že precej staro; saj se je ustanovila prva slovenska posojilnica že pred 39 leti v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem, ko še v drugih slovenskih kronovinah ni bilo nobene slovenske zadruge. Poglavitno se je začelo razvijati v naši

deželi posojilništvo, za kar gre naše neomejeno priznanje poprejšnjim organizatorjem in voditeljem iz Celja, ki so se za povzdigo in prosep naših zavodov mnogo trudili tako, da imamo lepo število posojilnic, ki prav plodonosno delujejo že več kakor 20 let. Bilo bi preobširno, ako bi hoteli vse navajati, vendar naj zadostuje, ako omenimo poleg posojilnice v Št. Jakobu na pr. Bekštanjsko posojilnico v Ločah, nadalje posojilnice v Velikovcu, Šmihelu, Spodnjem Dravbergu, Sinčivasi, Glinjah, Djekšah, Št. Janžu v Tinjah itd.

Vseh slovenskih zadrug je bilo koncem pretečenega leta na Koroškem 41, med temi je 37 posojilnic, 1 mlekarska zadruga, 1 gospodarska zadruga, 1 konzumna zadruga in 1 zadruga za pospeševanje živinoreje. Izmed posojilnic je 17 rajfeiznovk, katere uživajo posebne olajšave glede davkov in kolkov. Skoraj vse te zadruga so bile učlanjene do pretečenega leta v celjski zvezi, iz katere so pa iz obče znanih razlogov zlasti pa zaradi tega, ker jim slednja nikakor ni mogla nuditi takih ugodnosti kakor je to mogoče pri ljubljanski zvezi, izvzemši dveh posojilnic vse izstopile ter se pridružile „Zadružni zvezi v Ljubljani“. Ta zveza ima v Celovcu tudi svoj pododbor za Koroško in stalno pisarno v hotelu Trabesinger z lastnim uradnikom. Razen tega razdeli Zadružna zveza v Ljubljani slovensko koroško zadružništvo o okrožju in se je prvo tako okrožje že ustanovilo za spodnji del Koroške v Velikovcu dne 5. decembra p. l. Načelnik okrožja je preč. g. kanonik Jos. Dobrovc v Velikovcu, ki rad daje okrožje zadevajoča pojasnila. Temu okrožju bodeta sledili v teku leta nadaljni okrožji v Celovcu in Beljaku, s čemer bode organizatorično delo zelo olajšano.

Popolnoma napačno je mnenje, ki ga imajo nekateri domoljubi, češ, da je posojilnic in zadrug že preveč. Opozarjamo glede tega le na delo naših nasprotnikov in kdor stvari, ki se godijo, opazuje z bistrim očesom, nam bode priznal, da je naša zgoraj navedena trditev resnična.

Naše zadružno delo še davno ni dovršeno in slovenskih zadrug nam manjka na vseh koncih in krajih. Četudi smo z denarnim zadružništvom morebiti že precej dobro oskrbljeni, vendar je še

Podlistek.

Baltazar.

Napisal Anatole France. — Poslovenil Š. K.

(Dalje.)

IV.

Tri tedne je ležal Baltazar v nezavesti; podooben je bil bolj mrliču nego živemu človeku. Ko je prišel k sebi, prijel je Sembobitisa za roko, ki je zajedno z Menkéro bedel nad njim, in plakajoč je rekel:

„Oh, moja prijateljca, da bi vedela, kako sta srečna. Eden zato, ker je star, a drugi zato, ker je podooben starcu! Ali ne! Ni sreče na svetu, in vse je zlo, kadar je celo ljubezen zlo, a Balkida je tako hudobna.“

„Modrost dela človeka srečnega,“ odgovori Sembobitis.

„Tudi jaz hočem poskušati,“ reče Baltazar, toda odidimo takoj v Etiopijo.“

Ker je zgubil ono, kar je ljubil, sklenil je, posvetiti se modrosti in postati modrijan. Čeprav ga ni veselil ta sklep, vendar mu je vsaj ublažil srce. Vsak večer, sedeč na terasi svoje palače v družbi Sembobitisa in Menkéra, je gledal na obzorju nepremične palme, ali krokodile, ki so v mesečini plavali po Nilu kakor debela drevesa.

„Nikdar se ne naveličaš opazovati narave,“ spregovoril je Sembobitis.

„Brez dvoma,“ je odgovoril Baltazar. „Toda v naravi so še lepše stvari nego so palme in kro-

kodili.“ Govoril je samo zato, ker se je spomnil pri tem kraljice iz Sabe. Starec Sembobitis pa reče:

„Nil naraste in poplavi; zelo čuden je ta pojav in sem ga raztolmačil. Človek je ustvarjen za razumevanje.“

„On je ustvarjen, da ljubi,“ prekine mu govor Baltazar. „V naravi so pojavi, ki se ne dadó raztolmačiti.“

„Povej mi enega!“

„Ženska prevara,“ odvrne kralj.

Ko se je odločil Baltazar postati modrijan, je dal zgraditi stolp, raz katerega je mogel pregledati velik del svojega kraljestva. Stolp je bil zgrajen iz opeke ter je nadkrižjeval po višini vse druge stolpe. Gradil ga je dve leti; Baltazar je potrošil za njega vso svojo dedščino. Vsak večer je šel na stolp in zajedno s Sembobitisom opazoval nebo.

„Nebesne oblike so znaki naše usode,“ reče nekoč Sembobitis.

„In nje je treba spoznati, ker so zelo temne. Tudi to mnogo velja, da ne mislim na Balkido, dokler opazujem nebo.“

Sembobitis ga je naučil razen drugih resnic tudi to, da so zvezde podobne žrebļem, zabitim v nebesni obok, in da je pet planetov: Bel, Merodach in Nebo so moški, Sin in Mylita ženski. Sinu pripada srebro, a to je mesec, Merodachu železo, Belu pa kositer.

„To je znanost, katero moram proučiti,“ je govoril dobri Baltazar. „Ker dokler proučujem astronomijo, ne mislim ne na Balkido, ne na kaj drugega, kar je od tega sveta. Znanost je velika dobrotnica. Pouči me, Sembobitis, o vedi, ki

ubije v človeku čustvo in odlikoval te bodem brezmejno.“

Baltazar je opazujoč solnce in zvezde čimdalje manj mislil na Balkido. Menkera, to opazivši, se je zelo razveselil.

„Priznaj kralj, da kraljica Balkida skriva pod zlato haljo kozje noge.“

„Kdo ti je govoril o tej bedastoči?“ vpraša kralj.

„To verujejo vsi v Sabi, kakor tudi v Etiopiji, gospodar,“ odgovori hadum. „Vsakdo govori, da ima kraljica noge pokrite z dlako, a namesto stopala dva črna parklja.“

Baltazar je stresel rameni. Vedel je, da ima Balkida ravno take noge kakor vse druge ženske. In ravno ta misel mu je zbudila spomin na ono, ki jo je nekdanj ljubil. Za osnovo obtožbe proti Balkidi je vzel, ker ni bila njena lepota brez pogrška pri onih, ki je niso poznali. In njemu je bilo zelo neugodno, da je ljubil žensko, ki je v resnici krasna, pa je vendar predmet občemu zasmehu — in ni je hotel nič več videti. Baltazar je imel priprosto dušo; toda ljubezen je vedno čustvo, zelo komplicirano.

Od tega dne je kralj zelo napredoval v magiji in astrologiji. Vedno je pazljivo motril stanje zvezd, na horoskop se je ravnatoko razumel kakor modri Sembobitis.

„Sembobitis, ali moreš jamčiti s svojo glavo za istinitost mojih horoskopov?“

„Gospodar,“ odgovoril je Sembobitis, „veda je nepogrešljiva, samo da se modrijani vedno motijo.“

Baltazar je bil od narave zelo nadarjen.

mного krajev, kjer bode kazalo po treznem predvarku ustanoviti še rajfajznovke. Zlasti pa bode potreba posvetiti vso pozornost v bodoče snovanje nedenarnih zadrug, in pri tem pridejo v prvi vrsti v poštev živinorejske in druge kmetijske zadruge.

Po predstojećih razmotrivanjih smemo reči, da je bilanca gledé stanja in napredovanja našega slovenskega združništva do sedaj povsem zadovoljiva ter da nam daje vse upanje za še lepši napredek v bodočnosti. Da pa je temu tako, gre neoporečna zasluga našim vrlim voditeljem, odbornikom in pregledovalcem, katere obenem prosimo, naj ohranijo svojo naklonjenost in naj povečajo svojo dosedanjo skrb rasti in procvitu našega slovenskega združništva tudi v bodoče. Narod jim bo večno hvaležen.

Nič manj pa ne gre naša zahvala in priznanje ravnotako vrlim Zadrugi Zvezi v Ljubljani, ki se nikdar ne straši ne truda in ne stroškov, kadar se gre za koristi koroškega združništva in ki je naše gospodarsko in združno-organizatorično delo na Koroškem navzlic vsem zaprekam tako spretno in uspešno zapričela. Zato pa se je bodemo vsi čimdalje tesneje oklepali ter se ravnali po njenih navodilih.

Politično društvo razpuščeno.

Silno neprijetno je bilo nemškemu „Volksratu“ in deželni vladi privatno ljudsko štetje, ki je je uvedlo „Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“. Rezultat tega privatnega štetja bi bil najboljši dokaz za neštevilne protipostavnosti, ki se vršijo sedaj ob ljudskem štetju in s katerimi hočejo požreti najmanj 40.000 koroških Slovencev. Politično društvo je, kakor je bila njegova dolžnost, posvetilo ljudskemu štetju vso pozornost in se je lotilo ljudskega štetja z vso odločnostjo. Celo kopo pritožb glede uradnega štetja je poslalo na deželno vlado, ki je pa odgovorila na te pritožbe z — razpustom političnega društva in sicer z utemeljevanjem, da je društvo svoj delokrog prekoračilo. Zapleniti je hotela vse listine političnega društva, ki pa jih ni dobila, ker jih je odvzel že prej društveni podpredsednik g. poslanec Grafenauer. Z deželno vlado se ne bomo o njenem ukrepu prerekali tukaj, to se bo zgodilo na pristojnem mestu. Opozarjamo le svoje somišljenike, da se naj ne obračajo več s kakimi vprašanji na politično društvo, ker ga ni več. Če hoče imeti kdo kak političen nasvet, naj se obrne naravnost na g. advokata dr. Brejca. Politično društvo ne sme več delovati — vsaj začasno ne, s tem pa ni rečeno, da se ustavi politično vse delovanje koroških Slovencev. Ravno sedaj pokažimo, da znamo delati tudi brez društva! Poslanci so z nami. Dr. Ivan Šusteršič je poslal takoj po razpustu političnega društva sledečo brzojavko: „Ministrski predsednik, ekselencija baron Bienert, Dunaj. — Deželna vlada v Celovcu je razpustila pod ničevi pretvezi slovensko politično društvo za Koroško. Proti temu nezaslišanemu nasilnemu činu protestira „Slovenski klub“ ter zahteva takojšnjo postavno remeduro.“

„Nič ni resničnega razen onega, kar je božansko, a božansko nam je prikrito. Mi iščemo zastoj resnice. Vendar sem odkril novo zvezdo na nebu. Tako je lepa! Rekel bi skoraj, da živi; kadar podhrteva, je podobna nebesnemu očesu, ki tako milo sveti. Meni se zdi, da jo slišim, kako me kliče. Srečen, srečen je oni, ki se je narodil pod to zvezdo. Glej, Sembobitis, kako kako divno sveti ona-le krasna in veličastna zvezda!“

Sembobitis ni videl zvezde, ker je ni hotel videti. Kakor je bil moder in star, ni ljubil novih stvari.

Baltazar je ponavljal v nočni tišini:

„Srečen, srečen bode oni, ki se je narodil pod to zvezdo . . .“

V.

Po celi Etijopiji in po vseh sosednih kraljestvih se je raznesel glas, da Baltazar ne ljubi več Balkide.

Ko je prišel ta glas v Sabo, zdelo se je Balkidi, da je izdana. Stekla je k comagenskemu kralju, ki je v Sabi pozabil na svoje kraljestvo in mu rekla:

„Veš, prijatelj, kaj ti hočem povedati? Baltazar me ne ljubi več.“

„Kaj za to,“ odgovori kralj v smehu, „da se le midva ljubiva.“

„Torej ne vidiš v tem sramote, ki mi jo je napravil ta zamorec?“

„Ne, ne vidim je,“ pristavi comagenski kralj.

Sramotno ga je zapodila in zaukazala je vezirju, pripraviti vse potrebno za pot v Etijopijo.

Dnevne novice in dopisi.

Visok obisk. Pretekli teden je obiskal „Mohorjev Dom“ Nj. eksc. prevzv. gosp. knezoškof krški dr. Balt. Kaltner. Očividno ga je zanimala družbena tiskarna in knjigoveznica. Spremljali so visokega gosta kn.-šk. kancelar — vodja družbe — ter družbeni tajnik in blagajnik.

Velika narodna veselica se vrši v Celovcu 28. t. m. Več prihodnjic.

V župniji Št. Lovrencu v Celovcu je bilo minulo leto rojenih 157, poročenih 38, umrlo jih je 149, od vere jih odpadlo 8.

Mladinoljubom, ki so poslali poročila, nanznamo, da dobe v zahvalo letoletno darilo: prosimo, da to uvrstijo med ostale številke „Ml. kn.“. Ostale prosimo, da kmalu poročajo. Vse Slovence pa, ki jim je na srcu, blagor mladine, prosimo, da nas izdatno podpirajo.

Sanatorij „Maria-Hilf“ križnih sester v Celovcu. V zdravilišču je bilo pretečeno leto 208 bolnikov; od teh jih je bilo odpuščenih ozdravljenih 198, 10 jih je umrlo. Operacij se je izvršilo 182, od teh na slepem črevesu 53, guši ali krofu 17 in na želodcu 13.

Sodni okraj Velikovec je razglašen zopet od oblasti kot prost živinske kužne bolezni, izvzemši samo mestno občino Velikovec.

Razpisano je učno mesto za moško učno moč na trirazrednici v Šmarjeti v Rožu v stalno, oziroma začasno nameščenje do 18. t. m. Zakaj se ne zahteva znanje slovenščine?!

Združna Zveza v Mariboru priredi v sredo, 18. januarja 1911 živinorejski tečaj v dvorani Narodnega Doma v Slov. Gradcu. Začetek točno ob 9. uri predpoldan, konec ob 5. uri popoldan. Predavajo: g. župnik Rožnik iz Selc na Kranjskem, živinorejski inštruktor Fr. Kristof in nadrevizor Vlad. Pušenjak o živinoreji, zboljšanju hlevov in pašnikov, o živinorejskih zadrugah in o združni prodaji živine. Kmetje ob štajersko-koroški meji, porabite to ugodno priložnost in udeležite se tečaja v obilnem številu!

Drsaljšče na Lendu v Celovcu je bilo otvoreno v pondeljek 9. t. m.

Najdena je bila lansko jesen na cesti med Sinčovasjo in žel. postajo v Rikarjivasi večja svota denarja. Lastnik ga prejme v župnijskem uradu v Škocijanu v Podjuni.

Poročil se je dne 7. t. m. v Ptujju na Štajerskem g. dr. Franc Kotnik, profesor na celovški gimnaziji, sin vrlega kmeta Kotnika, p. d. Županca v Dobrjah pri Tolstem vrhu, z gđc. Re-ziko Kranjc v Ptujju. Bilo srečno!

Volksrat — pribežališče č. g. Almerja. Odkar je velikovski veroučitelj g. Almer govoril na slovenski zemlji v družbi najhujših svobodomiselnih in sovražnikov Slovencev za nemško-narodno društvo, kojega namen je, zadnje slovensko besedo pregnati iz šol med Slovenci in onemogočiti tudi slovenski ponk veronauka za slovenske otroke v slovenskih krajih, od tistega časa seveda prijateljska vez med g. Almerjem in slovenskimi duhovniki ni več taka, kakršna je bila nekdanj. Verjamemo, da mu je to neprijetno. Da pa se ne zboljša, je kriv g. Almer sam, ki se je prvi začel izogibati slovenske duhovniške

družbe, ki ga je sprejela v svojo sredo kot svojega, tembolj pa se je družil z velikovškimi svobodomiselnimi, zagovorniki svobodne šole — on kot veroučitelj. Zato se pa tudi prav nič ne čudimo, če v svoji zapuščenosti ni našel druge inštanice, h kateri bi se bil zatekel, nego so „Fr. Stimmen“ in „Deutscher Volksrat“, ki oba iz dna duše ka-žeta sovraštvo do nemških duhovnikov ravnotako kakor do slovenskih. Razumemo pa, zakaj se je zatekel g. Almer ravno tja. Pritožba pri kaki drugi inštanici bi se pač končala z obsodbo g. Almerja, „Freie Stimmen“ pa imajo precej ohlapno vest. Kakor smo se informirali, je v članku v „Fr. St.“ „Wie windische Geistliche einen deutschen Priester behandeln!“ precej laži in zavijanja. Tako se huduje g. Almer nad g. župnikom Treiberjem, da mu ni pustil maševati v privatni kapelici v slovenskem zavodu. V privatnih kapelicah se sploh ne mašuje brez večjega vzroka, če je farna cerkev tako blizu kakor v Št. Rupertu; nadalje bi moral g. Almer pomisliti, da je kapelica v slovenskem zavodu, kjer rešujemo slovenske gojenke, da se ne pogubijo v nemškem morju. Kaj bi pač rekli stariši teh gojenk, ako bi izvedeli, da so poslali v slovensko zavetišče svoje otroke zato, da bi še tam ne molili v materinem jeziku! Saj g. Almer ne zna slovenski moliti, in če bi tudi znal, bi ne maral! G. Treiber mu tudi ni mogel pomagati pri šolarski spovedi, ker je isti dan imel dve poroki! Da je 8. dec. pridigoval č. g. Podgorc, ne Almer, je tudi slednji sam kriv, ker je sprva izjavil, da ni dolžan ob praznikih pridigovati in ker g. dekan ni maral tako obsedeti kakor ob Vseh svetih, ko mu je g. Almer šele dva dni pred praznikom odpovedal, da ni bilo več mogoče drugega dobiti. Nehvaležnost pa je, če očita g. Almer g. dekanu po brezverskem listu, da mu ne da iz narodnega sovraštva več ustanovnih maš. G. dekan bi res imel dovolj vzroka, da bi mu jih ne dal, toda istina je, da mu jih je vedno dajal; le zadnji čas mu jih ni mogel dati, ker jih sam ni imel in jih je celo zase moral dobiti od sosednega g. župnika. Po novem letu pa, ko so bile ustanovne maše zopet na razpolago, mu jih je gospod dekan sam ponudil, a g. Almer jih je — odklonil. Nato pa tako zavijanje v „Fr. St.“! No, g. Almer, odslej Vas bo z intencijami preskrboval že „Volksrat“! Da bi slovenski otroci zbadali nemške, o tem ne ve v Velikovecu nihče drug kakor „Volksratovci“, pač pa je znano, da so učenci nemških mestnih šol v terek v kvaternem tednu plezali po ograji „Narodne šole“ in klicali skoz ograjo: „Windische Trottel!“ Slovenski otroci tudi niso nosili sokolovih peres, ampak le fazanovo perje, ker so jih prej rabili pri igri v „Narodni šoli“. Na druge neslanosti, psovke in hujskarije nemškonacionalnega lista ne odgovarjamo. G. Almerju izrekamo le še svoje globoko obžalovanje, „Volksratovcem“ pa častitamo k njihovem reku: „Se bomo šli pa pritožiti k svojemu nemškemu škofu.“

Opadli so od katoliške vere: Anton Pta-tschek, uradnik deželne zavarovalnice za živino, roj. 1890; Pavlina Jakoch, roj. Ratschnig, r. 1875; Miha Schussmann, realec, roj. 1894; Matija Weissmann, mizar, roj. 1880, in Jožef Uhl, rojen 28. ja-

„Še danes odpotujemo,“ reče ona. „Dam ti odsekati glavo, ako ne bodeš vsega pripravil pred solničnim zahodom.“

Ostala je sama; pričela je silno jokati in vzdihovati.

„Jaz ga ljubim! On me ne ljubi, a jaz ga ljubim!“ vzdihovala je iz dna svoje duše.

Neke noči, ko je Baltazar gledal s svojega stolpa po krasni zvezdi, spustil je pogled na zemljo in zagledal dolgo črno nit, ki se je iz daljave vlekla po pustinskem pesku, podobna je bila spreduvni mravelji. Kmalu je izginevalo ono, kar je bilo podobno mravelji, rastlo je in postajalo tako jasno, da je mogel kralj razločiti konje, velblode in slone.

Ko je prišla karavana v bližino mesta, spoznal je Baltazar sijajne sablje in črno stražo kraljice Balkide. Tudi njo je kmalu zagledal. Objel ga je velik nemir, ker je čutil, da jo bode zopet vzljubil . . .

Na nebu je svetila z jasno svetlobo divna zvezda. Balkida, ležeča na škrlatastih blazinah, je bila tudi podobna zvezdi. Baltazar je čutil v sebi neko grozno silo, ki ga vleče k Balkidi. Vendar je, čeprav s težavo, obrnil glavo od nje in pričel opazovati svetlo zvezdo. Začudil se je, ker zvezda je pričela govoriti:

„Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.“

„Vzemi, kralj Baltazar, posodo z miro in hodi za menoj! Privedla te bodem pred noge plemenitega deteta, ki se je v hlevu rodilo in je v plenice povito in v jasli položeno.“

„Glej, to je kralj vseh kraljev; potolažil bode vse one, ki so potrebni tolažbe.“

„Tebe, kralj Baltazar, kliče to dete k sebi, ker tvoja duša je črna kakor tvoj obraz, a srce tvoje je plemenito.“

„Dete te je izbralo, ker si trpel; obdarovan boš od njega z bogastvom, veseljem in ljubeznijo.“

„Dete ti bode govorilo: „Bodi siromašen z veseljem, ker to je pravo bogastvo!“ Reklo ti bode še: „Prava radost je odreči se radosti. Ljubi mene, ker jaz sem čisto edina ljubezen!“

Po teh besedah se je naselil velik mjr na kraljevem obrazu. Baltazar je z vnetostjo poslušal besede in čutil je, da se poraja v njem nov človek. Sembobitis in Menkera, ležeča na tleh s čelom proti zemlji obrnjenim, sta se zelo čudila.

Kraljica Balkida je hitro spoznala na Baltazarju, da ni več mesta v njem ljubezni za njo, ko je vendar njegovo srce napolnjeno z ljubeznijo božjo. Prebledela je od jeze in zapovedala vrniti se takoj v Sabo.

Ko je prenehala zvezda govoriti, šel je kralj s Sembobitisom in Mepkero s stolpa. Pripravil je posodo mire, sestavil karavano ter šel po potu, koder ga je vodila zvezda. Potovali so dolgo po neznanih krajih, zvezda jim je bila zvesta vodnica.

Prišedši do križpotja, kjer so se križale tri ceste, naleteli so na dva kralja, ki sta potovala z velikim spremstvom. Eden njiju je bil še mlad in belih lic. Pozdravil je Baltazarja in izpregovoril je:

„Ime mi je Kaspar, sem kralj in nosim detetu, ki se je rodilo v Betlehemu, v Judeji, v poklon zlata.“

nuarja 1890 v Staincu, mizarski pomočnik, stane v Celovcu, Fröhlichova ulica 39.

Smer našega delovanja mora stremeti za tem, da se vsi sestavni deli našega naroda točno in pravično razvijajo in vzporedno napredujejo. Eдино tako nam je mogoče rešiti narod propadanja in ga iztrgati iz rok vsiljivih tujcev. Geslo: „Svoji k svojim“ naj vodi vsako našo stopinjo. Zato priporočamo vsem slovenskim rodbinam prav toplo izdelke Kolinske tovarne za kavine primesi v Ljubljani, katera se prodaja v korist „Slovenske Straže“.

Iz celovške okolice. (Našim društvom.)

Ker si naši nasprotniki na vse mogoče načine prizadevajo zatreti slovenski narod, zato so jim tudi katol. slov. izobraž. društva napoti, zato si na vse mogoče načine prizadevajo, napraviti med društvenimi člani in pevskimi zbori prepričanje, da bi na ta način enega ali drugega zavoljo razžaljenja ali lažnjivega obrekovanja pripravili tako daleč, da bi od društva odstopil. Zato bi bilo jako dobro, ko bi vsako izobraževalno društvo privedilo kakor kaže § 18. društvenih pravil, takome-novana posredovalna sodišča, da bi se vsako obrekovanje in žaljenje pravilno dognalo in dokazalo; na ta način, mislim jaz, take neprijetne stvari najlažje odstraniti. Posebno pa se obračam na člane društva „Edinost“ v St. Tomažu, kakor tudi na društvo „Skala“ v Grabštanju, da bi ostali edini in trdni kakor skala, kateri tudi vihar sedanjih naših razmer ne more škodovati.

St. Tomaž. (Božična igra) „Pastirci in kralji“ se je pri nas vršila na dan sv. Štefana in vdrugič na dan sv. Treh kraljev. Fant Miha Novak nastopi z lepo slovensko trobojnico, pozdravi navzoče in razloži vsebino igre. Nato se je začela igra. Kar se tiče igralcev, moramo splošno reči, da so bili vsi kos svoji nalogi. Posebno lep vtis so napravile žive slike v bengalični razsvetljavi. Med igro so se glasile ganljive božične pesmi. Med odmori nam je tudi društveni pevski zbor pripravil prijeten užitek, ko je prepeval prelepe narodne pesmi. Igra je ljudem zelo ugajala. Udeležba je bila tudi, kakor smo pričakovali, velika. Čast društvu, ki je uprizorilo tako predstavo!

Grabštanj. (Naša in nemškutararska kultura.) Čudom so se čudili našinci in nasprotniki, kako se je vendar enkrat moglo vršiti v Grabštanju javno zborovanje slovenskega društva. In vršilo se je. To ve vsa slovenska javnost, to vedo tudi naši nasprotniki. Našemu društvu naklonjeni ljudje prireditve od 26. decembra ne morejo dosti prehaliti. Tako stvarnih in poučnih govorov in poštene zabave pri petju in tamburanju seveda med nasprotniki ne morejo najti. Šaljivemu igrokazu „Kmet in fotograf“ sledil je bučen smeh, nepričakovano krasnem dvospevu „Ciganski otrok“ pa burno ploskanje. K društvu je pristopilo petnajst novih udov, tako da šteje sedaj sedemdeset članov. To seveda jezi naše nemčurje. Ne vedo, s čim bi nas bolj strašili, da bi vsaj nekatere preplašili. Tako smo morali že na dan zborovanja poslušati različne zabavljalice, ki ravno niso častne za one, ki so jih izustili. Krono so si pa postavili na glavo z „dišecimi cveticami“, ki so jih postavili na prag gostilne; mi pa smo jih mirno prezrili in smo jih pustili grabštanjskim fortšritlarjem za novo leto. Haj!

Pristopil je tudi drugi. Bil je starec, kateremu je bela brada pokrivala prsi.

„Ime mi Melhijor; tudi jaz sem kralj in nosim božjemu detetu kadila; to dete bode ljudi učilo spoznavati resnico.“

„Tudi jaz grem tja, kamor vidva,“ izpregovoril je Baltazar. „Premagal sem svojo strast in zato me je poklicala zvezda.“

„A mene je zato poklicala,“ reče Melhijor, „ker sem premagal svojo oholost.“

„In jaz grem zaraditega z vama, ker sem ukrotil svojo krvoločnost,“ končal je Kaspar.

In vsi trije modrijani so nadaljevali skupno pot. Zvezda, katero so videli na iztoku, vodila jih je do onega mesta, kjer se je rodilo dete.

Ko se je zvezda ustavila, obšlo jih je veliko veselje. Šli so v kočvo in našli dete z Marijo, njegovo materjo, poklekli so pred nje in se mu poklonili. Odpri so svoje blago in mu darovali zlata kadila in mire, kakor stoji napisano v svetem evangeliju.

Smešnice.

V zlahti? Sodnik vpraša pričo: „Ali poznate obtoženca? Ali ste ž njim v zlahti?“

Priča: „No, seveda ga poznam, saj sva oba služila pri enem gospodaru; on je bil pri konjih, jaz pa pri volih — dalje pa nisva v zlahti.“

Neka gospa prime fanta, ki ji je mleko nosil: „Ti, kaj pa je to, da se mleko vidi danes tako vodeno?“ Fant se pa odreže: „Je pa spet moja sestra prilila deževnice; mati so pa rekli, da naj natoči vode iz studenca.“

Podljubelj. (Drkanje) se je silno priljubilo našemu ljudstvu. Celi dan, še pozno v noč je polna cesta. Zadnje nedelje so jih šteli do 300. Ker jih je preveč in se vozijo po glavni cesti skozi vas, je v takih časih zelo nevarno po cesti hoditi. Fantu K vančniku, ki ni mogel pravočasno v stran, so zlomili nogo, neki mož, S. Križnar, je zletel zadet od sanjk en meter visoko, potem pa na glavo in seveda omedlel. Nam se čudno zdi, da se ni še nihče pritožil.

Velikovec. („Hranilnica in posojilnica“) je imela lani **1,192.791'58 K** prometa. Vse hujskanje „Štajerca“ in njegovih podreptnikov ni ničesar izdalo. Le malo zasleplencev se je dalo oplašiti, da so dvignili svoje vloge in vsled tega izgubili za en mesec obresti, za kar se naj prav ponižno zahvalijo lutrovskemu „Štajercu“. Sedaj, ko so se ljudje prepričali, da so nasprotniki s „Štajercem“ vred le hujskali in nesramno lagali, so začeli tem bolj vlagati denar v našo slovensko hranilnico tako, da smo imeli že prvi uradni dan v tem letu **54.000 K** prometa. Hvala lepa „Štajercu“ za njegovo izborno reklamo! „Giftna krola“ si naj dobro zapomni, da ima laž kratke noge!

Velikovec. (Preselil) se je v Celje k c. kr. okrožnemu sodišču A. Gallinger (prej se je pisal Kapun), deželni sodni svetnik in vodja tukajšnjega okrajnega sodišča. Tukajšnji Nemci in nemškutarji so izgubili močen steber; Slovenci pa ne bomo za njim pretakali solz.

Žabnice. Pri nas dobimo nov vodovod. Dne 6. t. m. je bilo posvetovanje pri g. Ehrlichu. G. Albin Ehrlich je poročal o približnih stroških in o načrtu. Vsi so z veseljem pritrдили njegovemu predlogu. Izvolil se je pripravljalni odbor. Za predsednika je bil izvoljen g. Franc Krönn, za podpredsednika pa g. Albin Ehrlich. 72 posestnikov se je že oglasilo, da vzamejo vodo. To bo gotovo velik napredek za našo občino. — V preteklem letu je bilo v naši fari rojenih 28 otrok, in sicer 14 fantov in 14 deklic. Umrlo jih je 25, in sicer 23 domačinov in dva tujca: en turist in en romar. Ta dva sta umrla oba nenadoma v Višarskem grabnu. Poročenih je bilo 8 parov. — Na našem „jezeru“ se je mladini veselje nekoliko skalilo. Delavci prav pridno sekajo led, katerega lastnik g. Krönn pošilja v bližnjo Italijo, kjer ga nimajo, za hlajenje piva in mesa. — Na oklicih je g. Janez Džugan, c. kr. gozdarski substitut za gpdč. Valentino Črnotogar. — 6. t. m. je umrla učenka tukajšnje šole, Ivana Mošic. Reva je bila bolna celih sedem let. — Vreme imamo sedaj prav lepo, baje zato, ker so otroci na dan sv. Treh kraljev s prdnim zvonjem pregnali iz naše občine vse coprnice. Pri nas je namreč navada, da na ta dan otroci pri vsaki hiši po vasi zvoné, da bi pregnali vse hude duhove.

Črna. (Prememba posesti.) Veliko p. d. Pungračičevo kmetijo v bližini naše vasi je kupil veleposestnik Ratih v Bistri. Prav tako; domača zemlja naj ostane v domačih rokah!

Črna. (Nemški lepaki) so vabili v nedeljo 8. t. m. rudarje na „Bergmannskranzchen“. Ali ste socialni demokratje tisti, ki se skrivate za nemškimi plakati in se sramujete svojega materinega jezika?

Črna. (Naša dekleta prvič na odru.) Na praznik sv. Treh kraljev je imelo naše delavsko društvo zborovanje. Govoril je č. g. Ivan Hojnik o svojem potovanju po Galileji. Dasi je stvarna resna, kraji, katere je popisoval, sveti, vendar je znal govornik o vsem tako poročati, da smo v zabavi mnogo lepega zvedeli. Hvala mu! Za njim so pa nastopila prvič na odru naša dekleta. Predstavljala so igri „Čašica kave“ in „Pri gospodi“. Obe igri so igralé vse igralke brez izjeme tako lepo, da so bili gledalci kar očarani. Šlo je vse tako gladko, da nismo slišali nikdar sutflerja. Imajo lepe zmožnosti za gledališče. Čast pogumnim dekletom, ki so se že pri prvem nastopu tako odlikovale! Da ni bilo med posameznimi dejanji gledalcem dolgčas, so skrbeli pevci, ki so jim zapeli več lepkih pesmi. — Za pust se pa že pripravljajo fantje. Želijo nekaj prirediti, da bi se vsak, kdor se bo udeležil njihove prireditve, enkrat pošteno nasmejal in bil dobre volje.

Radiše. G. Albin Klešnik, izdelovatelj cerkvenega orodja v Celovcu, ki je bil v „Miru“ večkrat priporočen in je tudi ud Slov. kršč.-soc. zveze, je za božične praznike izdelal za našo starodavno cerkev prekrasen lesteneč, ki je sedaj gotovo najlepši kras naše božje hiše. Delo se mu je, kakor strokovnjaki trdijo, naravnost posrečilo. Lesteneč je prav priprost, iz medenine prirejen, ali vendar kaže v obliki veliko umetnost in lepoto, tembolj, ker ni fabriško delo, ampak trud lastnih delavnih rok. Umetniški mojster je lahko prepričan, da se mu je „prvo večje delo“, kakor je trdil, popolnoma posrečilo. Cena je pri-

meroma delu jako zmerna — stane samo 240 K. Izdelal je tudi nove svečnike k Najsvetejšemu, nove svetilke za procesije ter predelal star kelih. Vse delo je okusno in tudi solidno. Zato se vsem najtopleje priporoča. — Vsa hvala pa tudi stari Petkinji v Kozjah, ki je sama takorekoč cerkveni lesteneč poplašala. Tudi fantje in posebno dekleta so se za praznike izkazali, ker so cerkev z venci in s cveticami lepo ovenčali in postavili dvoje bleščočih božičnih dreves.

Vogrče. (Shod in igra.) Novo leto znači tudi nov napredek v našem društvenem življenju. To je dokazal shod, ki ga je ta dan priredilo naše izobraževalno društvo pri „Škofu“. Ko nam je govornik podal sliko starega leta, nam opisal boje, ki smo jih morali izvojevati v preteklem letu kot katoličani in Slovenci in bodril k naročevanju slovenskih katoliških časnikov, ki nam edini morejo pomagati v tem boju, nastopili so ob nabito polni dvorani naši fantje na novem, krasno slikanem odru in uprizorili igro „Spoštuj očeta!“ naravnost mojstersko, da so bili gledalci polni začudenja in hvale. Pa zakaj bi tudi ne šlo tako dobro, ko sam oče Abraham pride in pomaga vleči? Počastili so nas s svojim obiskom celo daljni Štebjani in Globasčani, katerih izborna pevska grla smo imeli priliko to pot občudovati. Hvala jim! Hvala pa tudi domačemu moškemu zboru za vrlo petje! Na svidenje ob dekliski igri „Nežka z Bleda“ v predpustu!

Hodiše. (Pevska veselica.) Kakor znano, se preseli naš pevovodja g. I. Modrič na svoje posestvo k p. d. Mandlno na Dobajnico; obljubil nam je tudi zanaprej ostati društveni pevovodja in tudi voditi izobraževalno društvo. Zato napravi odbor društva v nedeljo, dne 15. t. m. v društvenih prostorih pri Kramarju v Hodišah ob 3. uri popoldan svojo pevsko veselico, h kateri so povabljeni vsi pevci in prijatelji petja. Pobirala se bo tudi udnina, katero smo namenjeni poslati za „Delavski dom“ v Podljubelj.

Škocijan v Podjunj. („Litanije“ naših novic iz zadnji h dni.) Št. Štefanska veselica je bila dobro obiskana. Poleg gospodarskih govorov gg. Vinkota Poljanca in Antona Grila nas je kratkočasila naša mladina na odru ter domači pevci. Vse priznanje in zahvala! — Na Št. Janževo se je namesto odstopivšega pd. Kosa izvolil za cerkvenega ključarja župne cerkve Lovro Picej, pd. Škudnik v Straživasi. — Na novega leta dan smo pokopali pridnega 12letnega šolarja Skrbjakovega Blaža Pukart v Srejah. Zelo častno število soščolcev in odrasčanih ga je spremilo na zadnji poti. Domači cerkveni zbor, ki je ta dan dobil novo vodstvo, mu je lepo popeval krasne žalostinke. — Težko obolel je posestnik Luka Hojzl, pd. Štuk v Srejah. Zelo spretnemu svetovalcu pri živinskih boleznih želimo, da kmalu okreva! — Na praznik sv. Treh kraljev je zborovala naša kmetijska podružnica. Ob veliki udeležbi je govoril najprej g. V. Poljanec. Spominjal se je umrlih udov ter potem iskal vzrok draginje živil. G. Kollert je govoril sicer prav poljudno, toda, žal, v nemškem jeziku, o gojitvi travnikov in sadonosnikov. 24 posestnikov si je naročil mlada drevesca. Tem povodom se je tudi sklenila sprememba pravil v toliko, da pristopijo udje naše podružnice h „Kulturratu!“ — Preteklo leto je pod našim župniškim zvonom zamahnila smrtna kosa 33 krat. Osem parov se je izneverilo samskemu stanu in novih kristjanov smo pridobili 41. Torej smo — napredovali!

Šmarjeta v Rožu. (Nekaj odgovora.) V zadnji številki „Štajerca“, ki mi je prišla samo slučajno v roke, je blagovolil nek dopisunček obregnuti se v šmarješkega kaplana, češ, da hujska in dela politiko celo na prižnici v cerkvi. Ne bi sicer odgovarjal, ako bi se zadiral dopisun samo v mojo osebo, protestiram pa z vso odločnostjo, da se hoče celo od strani „štajercijanskega“ dopisuna komandirati, kaj sme duhovnik na prižnici pridigovati in kaj ne. Mislim, da so v to poklicani čisto drugi ljudje. „Štajerc“ oznanja, kakor navadno, evangelij miru in ljubezni, ne ve pa, da je mir nekaj, kar si moramo še-le priboriti. Ker ga pa nam še celo oni nočejo dati, kateri ga nam oznanjajo, zato si ga moramo izvojevati sami. In ne zamerite, ako zgrabimo tudi mi za meč v obrambo božjih resnic in pravic. Dotični dopisun pravi, da dajam jaz kakor kralj v svojem kraljestvu raz prižnico svoje postave: katere časnike in knjige ljudje smejo čitati in katere ne. Ubogi revček pa še menda katemizma ne pozna, sicer bi vedel, da katoliška cerkev prepoveduje brati brezverske in nenravne knjige in časopise in da je branje in razširjanje takega časopisja proti 1. in 6. božji zapovedi. In duhovnikova dolžnost je, stati na straži in ljudi opominjati, da naj zvesto izpolnjujejo božje zapovedi. In bolj kot kedaj, je ravno v današnjem času dolžnost duhovnika, opozarjati ljudi

Vaše zdravje

si ohranite! Oslablost in bolečine izginejo, Vaše oči, živci, mišice, kite se okrepijo, spanec ozdravi, Vaše splošno zdravje se zopet utrdi, ako rabite Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“ Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

Tudi na
kruh mazati
 se pusti
NOVA
 voljna jedilna mast
Ceres

In pomaga tako prihraniti u
 gospodinjstvu veliko denarja,
 ker ni samo najboljša, temveč
 tudi najcenejša jedilna mast.

na sovražno silo brezverskega in nenavnega časopisja. In to menda spada v cerkev in to še menda ni hujskanje, rogovilenje, politika itd.? Pa kakor bi stopil komu na kurja očesa, tako so zacvilili oni, katerih se posebno tiče in ki so se čutili prizadete. In izdali so se nehote tudi v tem slučaju. Pridigoval sem 4. in 11. dec. 1910 o brezverskem in nenavnem časopisju, ne da bi s kako besedico izrecno ali imenom omenjal kak časopis. Toda izven naše fare bivajoči dopisun pa je slišal, da sem na priznici šuntal proti „Štajercu“, „Bauernzeitung“ in „Freie Stimmen“. Iz tega samo sklepam — in mislim, da pravilno sklepam — da „Štajerc“ že sam in njegovi čitatelji prištevajo ta list in sicer čisto po pravici med brezversko in nenavno časopisje. „Štajercijanski“ dopisun je sam dokazal, da je „Štajerc“ brezveren in naven, da ga je treba iz stališča praktičnega krščanstva zatreti in izpoditi iz krščanskih naših hiš. Dokler nam „Štajerc“ res dejansko ne dokaže, da ni proti veri, kar tolikokrat s hinavskimi frazami zatrjuje, mu ne bomo verjeli. Skrbeli bomo, da se bodo našim še dobrim ljudem res oči odprle, da bodo spoznali svojega zakletega sovražnika. Šmarječani, bodite možje! Postavite se temu sovragu v bran, kateri hoče vas in vaše otroke zastrupljati, ki vam hoče odvzeti vero vaših očetov. Premagali bomo nekrščansko časopisje le z dobrim, krščanskim. Zato vsi, ki še niste naročeni na „Mir“, naročajte ga vsaj sedaj in to bo najboljši odgovor na „Štajerc“ pisarije in fraze.

Matej Weiß, kaplan.

Društveno gibanje.

Katehetsko društvo ima svoj občni zbor v četrtek, dne 19. januarja t. l., ob 2. uri popoldne v Celovcu pri „Benediktincih“. Spored: 1. Volitev predstojništva. 2. Razgovor o skrajšani molitvi pred spovedjo.

Prevalje. Kat. slov. delavsko društvo ima dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne občni zbor.

Želinje pri Velikoven. Na Sladkega imena dne 15. t. m. popoldne po blagoslovu priredi izobraževalno društvo na Želinjah mesečno zborovanje. Na sporedu je zelo poučno predavanje o gospodarskem napredku v Švici. In še drugi govor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Guštanj-Tolstivrh. V nedeljo, dne 22. t. m., se vrši v gostilni tolstovrške slatine v Tolstem vrhu veselica z gledališko predstavo „Trije tički“ s petjem, govori itd. Pred, med in po

predstavi bodo udarjali vrli prevaljski tamburaši. Sliši se, da bo domač guštanjski pevski zbor imel priliko tekrovati s pevskim zborom iz Slov. Gradca. V nedeljo, dne 22. januarja vse v Tolsti vrh! Začetek ob pol 3. uri popoldne

Politične vesti.

Novo ministrstvo.

Baron Bienert je imel sestavljen nov kabinet že v soboto, 7. t. m. Ker je pritegnil v novo ministrstvo tudi enega Čeha, kljub temu, da so Čehi odklonili v sedanjih razmerah poslati v novi kabinet svojega zastopnika, se je oglašil znani nemški radikalec Wolf in grozil Bienertu; izjavil je, da zaraditega ne more reči, kakšno stališče bo zavzela nasproti novi vladi njegova stranka. Bienert se pa — prvič — ni ustrašil take grožnje od nemške strani in je predložil cesarju novo listo. Bienert ni maral Čehov popolnoma odbiti, ker še vedno upa na češkonemško spravo. Novo ministrstvo, ki ga je cesar že potrdil, je sestavljeno sledeče:

Predsedstvo: Baron Bienert.

Notranje zadeve: Dr. grof Rikard Maks Wickenburg.

Trgovina: Dr. Rikard Weisskirchner.

Financa: Dr. Robert Meyer.

Pravosodje: Dr. Viktor vitez pl. Hohenburger.

Železnica: Dr. Stanislav Glabinski.

Javna dela: Karl Marek.

Poljedelstvo: Baron Adalbert Widmann.

Domobranja: Fml. Georgi.

Gališki minister rojak: Vitez pl. Zaleski.

Novo ministrstvo je pravo uradniško ministrstvo, ker razen dr. Weisskirchnerja in Glabinskega noben minister ni poslanec, pa tudi ta dva sta po poklicu uradnika. Zelo slabo znamenje in pravo izzivanje za Slovence pomeni v tem ministrstvu pravosodni minister dr. Hohenburger. Izvzemši Glabinskega so vsi novi ministri pravi birokrati, uradniki avstrijskega sistema, od katerih Slovani nimamo ničesar dobrega pričakovati. Grof dr. Maks Wickenburg je bil sekcijski načelnik v ministrstvu za javna dela, prej v naučnem ministrstvu. Dr. Roberta Meyerja hvajljo kot strokovnjaka. Bil je svoj čas sekcijski načelnik v finančnem ministrstvu, nazadnje načelnik statistične centralne komisije. Rojen je l. 1854. Baron Adalbert Widmann je prišel iz Šlezije, kjer je bil podpredsednik deželne vlade v Opavi. Nемец po rodu se je naučil tudi češki. Rojen je bil l. 1868. Karl Marek je Čeh in je bil sekcijski načelnik v železničnem ministrstvu. Kot narodnjak je baje — mlačen. Dr. Stanislav Glabinski je bil načelnik kluba poljskih poslancev. Nemci so se ga branili, ker bi bili radi imeli pravega naslednika Wrbe, ki bi še vnaprej dovoljeval Slovence zapirati, ako bi zahtevali vozne listke v slovenskem jeziku. Pričakujemo, da bo nemškonacionalnim petelinom pri železnici stopil malo na kurje oči. Izmed bivših ministrov sta bila najznačilnejša moža notranji minister Haerdtl in finančni Bilinski. Prvi je bil tip krutega nemškega uradnika in tudi pri nemških nepriljubljen, poleg tega sovražnik Slovanov. Poljak Bilinski je bil izboren govornik, pa kot minister ni bil srečen. Vrgli so ga Poljaki sami. Wrba je pri koroških Slovincih v najslabšem spominu. Ko je ministrol, so se zvišale tarife južne železnice. Pri dobrih uradnikih je bil skrajno nepriljubljen in je bil naklonjen le svoji klik. Bog ga nesi! Koroški Slovenci smo še pa vedno živi! Minister javnih del Ritt je bil nezmožen za svoj resort. Vodja poljedelskega ministrstva, Popp, Čeh po rodu, je bil prava uradniška šleva in je vzrok, da je bil zakonski predlog o deželnem kulturnem svetu koroškem predložen cesarju v potrjenje. „Slovenski klub“ si je pridržal prosto roko nasproti novi vladi, pa tudi nasproti drugim strankam.

Državni zbor

se snide 17. t. m., delegacije 21. ali 23. t. m.

Književnost.

Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. S prilogo „Angelček“. Cena obema skupno 5 K 20 v. „Angelček“ se oddaja tudi posebej in stane na leto 1 K 20 v. Naročnina in vsi spisi, namenjeni „Vrtcu“ in „Angelčku“, naj se pošiljajo na naslov: Anton Kržič, c. kr. profesor v Ljubljani. „Vrtec“ izhaja vsak mesec. Starišem najtopleje priporočamo, da naročijo otrokom, če ne zmorejo „Vrtca“, vsaj „Angelček“.

„Mir“ je edino glasilo koroških Slovincov.

Poslano.

Podpisani **Posojilnici v Celju**, registrovani zadrugi z neomejeno zavezo, se je sporočilo, da se hujska proti njej in vznemirja njene vloz-nike s tem, da bo imela velike zgube pri Glavni posojilnici v Ljubljani.

V pojasnilo izjavlja Posojilnica v Celju, da nima pri Glavni posojilnici v Ljubljani nobenih vlog in sploh nobenih terjatev ter da z Glavno posojilnico v Ljubljani sploh ni in ni bila nikdar v poslovnem stiku in da tudi ni njena članica.

Posojilnica v Celju,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo.

Pomanjkanje krvi

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom Scott-ovega ravnanja.

je nevarno stanje in se mora brez odlašanja odpraviti s SCOTT-ovo emulzijo, zanesljivim krepilnim sredstvom, ki je zdravnik kakor tudi bolniki vedno toplo priporočajo. Scott-ova emulzija prijetno diši in je pri tem lažje prebavna in vendar bistveno bolj učinkujoča, kot navadno ribje olje. Poskus Vas bode o tem hitro prepričal.

Scott-ova emulzija

je obenem priporočljiva za osebe vsake starosti, ki trpe na katerikoli način na pomanjkanju krvi.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kaj je novega po svetu.

Ponesrečen zrakoplovec. V Londonu se je ponesrečil pri vzletu zrakoplovec Hoxey in ostal pri priči mrtev.

Rop v župnišču. V Dziedicu na Poljskem so oropali 3. t. m. trije roparji tamošnjega katoliškega župnika Macoška. Proti večeru so prišli v župnišče trije lepo oblečeni mladi možje in rekli, da bi radi govorili z župnikom. Eden je ostal pri vratih, dva pa sta vstopila v župnikovo sobo. Župnik je ravno štel cerkven denar. Roparja sta pomerila z revolverji in zahtevala denar. Župnik je hotel zbežati, tedaj sta pa oddala proti njemu več strelav in ga težko ranila. Ko sta slišala strele gospodinja in visokošolec Čencala, ki je bil na obisku, sta šla gledat in našla župnika vsega krvavega na tleh. Roparji so ukradli 7000 K in nekaj dragocenosti in zbežali skoz okna. Težko ranjenega župnika so prepeljali v bolnišnico. Upajo, da bo okreval. V sosedni vasi so napadli štirje poštnega uradnika Raba, ki je pa potegnil revolver in dva ustrelil, dva sta pa ušla, pa so ju kmalu prijeli.

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začeni blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarje, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Brat smrti. To ime so že od nekaj nadedli spanju. toda po krivici, zakaj v resnici je krepčalno spanje redilni vir življenja. Naj bo kdo še tako utrujen, da, onemogel — nekaj ur dobrega spanja mu zopet povrne izgubljene moči in ga spravi v stanje globoko čutne blaženosti. Dobroto zdravega spanja pa uživajo samo oni, ki varujejo svoje živce. Drazljiva pijača slabi živce, iz tega izvira nespečnost. Pri tem pa igra glavno ulogo kava, ki se pije skoro v vsaki rodbini. Z navajo na Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo se je ozdravila že marsikatera nespečnost. Pristna Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ima vse aromatične prednosti znate kave, brez škodljivih sestavin. Z njo se napravlja okusna kavina pijača in obvaruje srce in živce nenaravne razdraženosti. Po vsej pravici se imenuje torej pristna Kathreinerjeva **najboljša rodbinska kava.**

Dva ogrska orožnika kot roparja. Na južnem Ogrskem sta dva žandarja zvalila neko dekle, ki se je vračalo v domovino, v gozd, ga umorila

Pozivljanje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju

se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov in za olepšanje polti

je neobhodno potrebno

Diana-francosko žganje.

Vaš zdravnik

Vam rad priporoči Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfnejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred prenebrbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Dianafrancosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porablivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje steklenice K 120, velike steklenice K 240. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z o. z., **Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3r.**

in oropala gotovine 800 frankov. Neki gozdni čuvaj je videl to in se dal od orožnikov aretirati kot divji lovec. Pred mestnim glavarjem je razkril zločin orožnikov, ki so ju takoj zaprli.

Strašen potres v Osrednji Aziji. V Osrednji Aziji je rzasajal pretečene dni strašen potres. Zlasti v mestu Wjerny je povzročil mnogo škode in strahu. V zemlji se je naredila široka razpoka. Premožnejši ljudje zapuščajo mesto, nižji stanovi so v strašni bedi. 300 ljudi leži ranjenih. Seveda je tudi več mrtvih. Ljudje po vaseh prenočujejo na prostem, ker so se jim glinaste hiše podrle. Mnogo ljudi je zblaznelo, drugi iščejo izpod razvalin mrtve svojece.

Napad na kralja Alfonza. Na španskega kralja Alfonza je v Malagi izvršil neki anarhist napad, ki ga pa hočejo španske oblasti utajiti. Istina pa je, da je bil neki anarhist aretiran.

Poziv!

Ker se, kakor čujemo, od zagrizenih nasprotnikov in po ljudeh, ki so po njih nahujskani, trošijo **debele laži**, kakor da bi bila „Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbergu“ v stiskah vsled zvez z nemško „Zentralkasse“ v Celovcu, z „Zadružno Zvezo“ v Celju, „Glavno posojilnico“ v Ljubljani, naznanjamo, da naša hranilnica in posojilnica z imenovanimi denarnimi zavodi, oziroma zadrugami ni v prav nobeni zvezi.

„Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbergu“ je članica „Zadružne Zveze v Ljubljani“, ki je brezdvomeo najboljša in največja Zveza na Slovenskem. Zato noben vlagatelj ni niti v najmanjši nevarnosti, vloge so gotovo bolj varne kakor marsikje drugod.

Pozivljamo zato vsakogar, ki izvé za take lažnivece, da jih proti odškodnini nemudoma naznani našemu odboru in pove dotične priče, ker jih bo odbor potem takoj **naznanil sodniji**, da jih ta po pravici kaznuje.

Prosimo vse člane naše posojilnice in vse pošteno misleče, da dobro pazijo na take lažnivece in nam jih takoj naznanijo.

Spodnji Dravberg, dne 10. januarja 1911.

Odbor

„Hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravbergu“.

Vabilo

na

= občni zbor =

katerega bo imela

Bekštanjska posojilnica v Ločah

na Svečnico, 2. februarja, popoldne ob 3. uri pri Pložu v Ločah

po naslednjem redu:

1. Poročilo o delovanju posojilnice v pretečenem letu in odobrenje letnega računskega zaključka.

2. Razdelitev čistega dobička.

3. Razni nasveti.

Vabi vse zadržnike

ravnateljstvo.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta št. 14

priloga svojo trgovino s špacerijskim blagom ter delnimi pridelki kakor svojo bogato sortirano zalogo z najboljšim blagom in z najtočnejšo posrežbo.

Prečastitim župnijskim uradom priporoča patentirano posebno fino kadilo, francoski stensjtd. olje za večno luč, naročila se tudi sprejemajo v Pavličevi ulici št. 7.

Loterijske številke 7. januarja 1911:

Gradec 86 34 26 48 28

Dunaj 84 89 75 59 78

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Sv. Lenart pri sedmih studencih,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil

dne 2. februarja 1911, v gotilni pri „Majarču“ v Št. Lenartu, ob pol 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju in odobrenje računskega zaključka za leto 1910.

2. Razdelitev čistega dobička.

3. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njega namestnika.

4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

občni zbor

Modestovega društva

dne 26. januarja, ob 1/2 11. uri predpoldne, v dvorani „Katoliškega rokodelskega društva“ v Celovcu.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika.

2. Računsko poročilo.

3. Volitev novega odbora.

4. Predlogi.

Posebni vabil se ne bo pošiljalo.

Načelstvo.

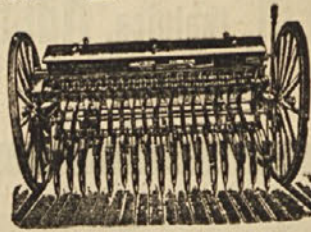
Mayfarth-ovi sejalni stroji

„Agricola“

so najboljši!

za vse vrste semen.

Enakomerno sejanje.

Model 1911 že dolgo izkušen.

Močen, soliden sestav.

Čisto lahko postavitev in izpraznitev.

Tovarne poljedelskih strojev, livarn železa in fužin na paro

Ph. Mayfarth & Co. Dunaj

II./I Taborstrasse št. 71.

Etabilirano 1872.

1500 delavcev.

Natančni ilustrirani ceniki zastoj. — Zastopniki in prodajalci se želijo.

Zahtevajte „Mir“ po vseh gostilnah!

Kathreiner Kneippova sladna kava

služi zaradi svojih nedosežnih vrlin vsak dan na milijone ljudem. Edina prava družinska kava! Po ceni in zdrava.

Sprejemem takoj

pridnega mizararskega učenca.

Lovro Mačič, mizar v Prevaljah, Koroško.

Proda se posestvo

v večjem kraju na Spodnjem Koroškem. Posetje je 24 birnov, nekaj travnikov. S posestvom je združena tudi pekarija. Cena je 18.000 K. Več pove uredništvo „Mira“ št. 53.

Varuje naj se vsako rano pred okuženjem

in pokrije isto z antiseptično obvezo.
Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.
1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za K 7- pa 10 pušic poštine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. in k. dvorni dobavitelj
lekarna „Pri črnem orlu“
Praga, Mala straná, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Louske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Posredovalnica

za nakupovanje in prodajanje živine in poljskih pridelkov se otvori zanaprej v „Narodnem domu“ (Aufmuthu) v Velikovcu.

Pozor!

Da se skažem svojim p. t. odjemalcem, sem se zato odločil, da po

inventurnem sklepu
ostalih približno

4000 metrov
platnenih ostankov

oddam z izgubo, ostanki so 8—14 metrov dolgi, zelo fine kakovosti, zajamčeno brezpoprešni, rabljivi za najfinejše bale in se prodajajo

po **55 vinarjev pr. 1 meter**

Pošilja se po vrsti v zabojih po 40 m proti povzetju.

Pozor! Vsakemu posameznemu odjemalcu se ne pošilja več nego 40 metrov. Za neugajajoče vrnem takoj denar.

S. Stein, tkalnica, Nachod, Češko.

Brady-jeve želodčne kapljice, prej **Marijnoceljske kapljice imenovane, z Marijnoceljsko Materjo božjo**
kot varstveno znamko

so najboljše, več nego trideset let prekušeno sredstvo zoper vsakovrstne težave prebavljanja, gorečico, zaprtje, bolečine v želodcu, narejanje kisline itd.

Varovati se je treba pred enako glasečimi se posnemanji in ponaredbami in paziti na obstransko varstveno znamko s podpisom

C. Brady

Dobiva se v lekarnah. — V pokrajine se pošilja po lekarnarju **C. Brady**, Dunaj, I., Fleischmarkt 2/385.

6 steklenic za **K 5.—**, 3 podvojne steklenice za **K 4-50 franko.**

V zalogi **Družbe sv. Mohorja v Celovcu** je na novo izšla knjiga:

Razlaganje cerkvenega leta (slovenski Goffine).

Priredil **msgr. Valentin Podgorc.**

Mehko vez. K 4.—, za družnike K 3.—, po pošti 40 vin. več. — Trdo vez. K 5-40, za družnike K 4.—, po pošti 40 vin. več.

POPOV
najboljši čaj sveta.

Zaloga
sukna, platna,
modnega in
manufakturnega
blaga.

Franc Souvan sin, Ljubljana

Mestni trg št. 22 in 23.

Manufakturna veletrgovina.

Narodno podjetje.

Največja zaloga
preprog.

Popolne opreme
za neveste.

: Hotel Trabesinger v Celovcu :

Velikovaška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.

Za zabavo služi

kegljišče, po zimi zakurjeno.

Po leti sediš na senčnatem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno v sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: **Ivan Millionig.**

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica **K 5.000.000.**
Rezervni fond **K 450.000.**

Denarne vloge **4 1/2 %** od dne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje
izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje
srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spletju, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve zrebanj na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.